

Efterskolen og kommunerne

Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2.
1463 København K

Tlf. 33 12 86 80
Fax 33 93 80 94

info@efterskoleforeningen.dk
www.efterskole.dk
www.efterskoleforeningen.dk

Dato

15. januar 2010

Uni-C opgør placeringen af alle 8.-10. klasse elever per 5. september. Der er nogle fejl og mangler i Uni-C database, fx kan man kun koble nogle af efterskoleeleverne sammen med deres hjemkommune, ligesom et par tidligere Tvind-efterskoler stadig optræder i deres opgørelse over efterskoleelever. Med dette forbehold giver opgørelsen alligevel mulighed for at se, hvilken kommune efterskoleeleverne kommer fra, og hvor mange elever der er på skolerne i de enkelte kommuner.

Jeg har taget bestandtallene 5. september 2007 og 2008 – henholdsvis 27.307 og 28.055 elever. Beregningerne er som udgangspunkt foretaget med det samlede elevtal for disse to år for at prøve at opfange tilfældige udsving, men i praksis er fordelingerne for begge år næsten identiske.

Fordelingen på regioner ser således ud:

	Andel af fordeling af 8.-10. klasse		
	Efterskoler	Folkeskoler	Friskoler
Hovedstaden	8,8%	68,5%	17,0%
Sjælland	13,8%	68,0%	14,3%
Syddanmark	18,8%	64,8%	12,8%
Midtjylland	20,2%	64,3%	11,6%
Nordjylland	17,1%	70,9%	9,4%
Uoplyst/ukendt	37,9%	30,0%	19,9%
Hele landet	15,8%	66,5%	13,5%

Ser vi på, hvor andelen er størst og mindst kan følgende tabel opstilles:

elevandel			
Vejen	26,5%	Brøndby	5,1%
Herning	27,3%	Ishøj	6,6%
Varde	27,4%	Gentofte	6,7%
Skive	27,9%	Albertslund	7,1%
Holstebro	28,8%	Hvidovre	7,3%
Struer	29,2%	Glostrup	7,4%
Morsø	30,9%	Rødovre	7,4%
Ringkøbing-Skjern	35,2%	Hørsholm	7,5%
Lemvig	38,4%	Lyngby-Taarbæk	8,1%
Læsø	40,3%	Frederiksberg	8,3%

Det er tydeligt, at det er i Hovedstadsområdet, at der er det helt store potentiale for merrekruttering, medens mulighederne i det vestjyske er små.

Ser vi på de kommuner, der antalmæssigt sender flest er det følgende (tallene er i alt for både 2007 og 2008):

Elevenes hjemkommune	Toårigt elevtal	Efterskoleandel 8.-10.
Holstebro	1.098	28,8%
Esbjerg	1.208	15,2%
Viborg	1.223	19,7%
Aalborg	1.398	12,2%
Odense	1.428	13,1%
Vejle	1.523	21,6%
Ringkøbing-Skjern	1.607	35,2%
Herning	1.624	27,3%
København	1.676	8,6%
Århus	2.447	14,3%

Der er en tydelig tendens til, at efterskolerne stadig kun i begrænset omfang er kommet ind i de større byer:

	elevtal	andel		elevtal	Andel
Roskilde	348	13,3%	Vejle	762	21,6%
Randers	347	11,8%	Esbjerg	604	15,2%
Kolding	523	17,8%	Odense	714	13,1%
Herning	812	27,3%	Aalborg	699	12,2%
Viborg	612	19,7%	Århus	1.224	14,3%
Silkeborg	492	15,5%	København	838	8,6%

Elevtallet er udtryk for det toårige elevtal/2 og andelen er den toårige andel. Når vi ser bort fra efterskolekærneområder som Herning, Vejle og Viborg er vore andele i de kommuner med størst elevtal ikke imponerende, og der er basis for at rekruttere flere.

Region for region ser tallene således ud:

	elevtal	andel
Aalborg	699	12,2%
Frederikshavn	281	14,0%
Hjørring	403	15,9%
Mariagerfjord	253	16,4%
Jammerbugt	250	17,9%
Brønderslev	232	18,6%
Rebild	222	20,3%
Vesthimmerland	307	21,1%
Thisted	423	24,9%
Morsø	245	30,9%
Læsø	27	40,3%
Nordjylland i alt	3.340	17,1%

	elevtal	andel		elevtal	andel
Randers	347	11,8%	Samsø	34	22,4%
Århus	1.224	14,3%	Ikast-Brande	335	23,5%
Norddjurs	205	14,8%	Hedensted	397	23,5%
Silkeborg	492	15,5%	Herning	812	27,3%
Favrskov	282	16,6%	Skive	492	27,9%
Horsens	426	17,3%	Holstebro	549	28,8%
Syddjurs	252	17,4%	Struer	231	29,2%
Skanderborg	391	18,3%	Ringkøbing-Skjern	804	35,2%
Odder	152	18,7%	Lemvig	358	38,4%
Viborg	612	19,7%	Midtjylland i alt	8.390	20,2%

	elevtal	andel		elevtal	andel
Ærø	18	9,3%	Faaborg-Midtfyn	375	19,4%
Odense	714	13,1%	Haderslev	406	19,4%
Nyborg	143	13,4%	Svendborg	418	19,7%
Kerteminde	123	13,8%	Sønderborg	496	20,0%
Fredericia	236	14,8%	Vejle	762	21,6%
Esbjerg	604	15,2%	Fanø	24	22,0%
Langeland	68	16,5%	Aabenraa	488	22,7%
Kolding	523	17,8%	Billund	236	24,5%
Nordfyn	182	17,9%	Tønder	391	24,8%
Middelfart	236	18,4%	Vejen	417	26,5%
Assens	305	18,7%	Varde	526	27,4%
			Syddanmark i alt	7.686	18,8%

	elevtal	andel		elevtal	andel
Lolland	134	9,6%	Faxe	166	14,3%
Greve	182	11,0%	Næstved	390	15,4%
Solrød	83	11,4%	Sorø	157	16,1%
Holbæk	289	12,0%	Kalundborg	279	16,1%
Ringsted	131	12,2%	Vordingborg	231	16,4%
Køge	231	12,6%	Odsherred	180	16,8%
Roskilde	348	13,3%	Stevns	125	17,3%
Slagelse	329	13,3%	Lejre	164	17,7%
Guldborgsund	266	14,1%	Sjælland i alt	3.680	13,8%

	elevtal	andel		elevtal	andel		elevtal	andel
Brøndby	57	5,1%	Furesø	117	8,4%	Herlev	81	9,2%
Ishøj	50	6,6%	Tårnby	106	8,5%	Fredensborg	134	9,6%
Gentofte	138	6,7%	Rudersdal	146	8,6%	Egedal	151	10,0%
Albertslund	73	7,1%	København	838	8,6%	Bornholm	150	10,2%
Hvidovre	114	7,3%	Dragør	38	8,7%	Hillerød	171	10,5%
Glostrup	43	7,4%	Høje-Taastrup	133	8,8%	Allerød	95	10,5%
Rødovre	81	7,4%	Helsingør	171	8,8%	Halsnæs	95	10,7%
Hørsholm	56	7,5%	Gladsaxe	173	8,8%	Gribskov	155	11,2%
Lyngby-Taarbæk	114	8,1%	Ballerup	145	9,0%	Frederikssund	214	14,3%
Frederiksberg	127	8,3%	Vallensbæk	41	9,2%	Hovedstaden i alt	3.999	8,8%

Det er på basis af denne statistik nu muligt kommune for kommune at se, hvor vi står stærkt, og hvor der er uudnyttet potentiale. Analysen kan så eventuelt yderligere sofistikeres ved at inddrage fordelingen på klasstrin, idet der selv sagt er størst rekrutteringsgrundlag blandt 8. og 9. klasstrins elever.

Fordeling på klasstrin:

Nedenfor er fordelingen på klasstrin i 2008 (2007 er næsten identisk):

	Efter	Folke	Friskole	Total	Efter	Folk	Fri	es-fordel
8. klasse	1.833	55.497	10.941	69.766	2,6%	79,5%	15,7%	6,5%
9. klasse	10.442	47.461	9.766	69.883	14,9%	67,9%	14,0%	37,2%
10. klasse	15.780	13.688	3.438	37.039	42,6%	37,0%	9,3%	56,2%
Total	28.055	116.646	24.145	176.688	15,9%	66,0%	13,7%	100,0%

Procenterne med grøn viser fordelingen på klasstrin på skoleform. Tallene giver ikke 100 %, idet der også er elever på andre skoletilbud.

Det fremgår tydeligt, hvor lille en andel efterskolerne har af 8. klasse – i Hovedstadsområdet 0,5 % - men i Nordjylland 5,5 %. Til gengæld er efterskolens andel af 10. klasse jo meget stor – størst i Syddanmark med 52,1 % og mindst i Hovedstaden med 8,7 %.

Der er således størst vækstpotentiale i at rekruttere flere elever fra 8. og 9. klasstrin, men der er fortsat også store uudnyttede muligheder på 10. klasstrin især i det omfang, at man vender sig mod de større byer.

Procenterne med gul viser efterskoleelevernes fordeling på klasstrin. Denne fordeling er næsten identisk for årgang 2007 og 2008, medens vore egne tal for 2009 tyder på, at der er blevet lidt flere 10. klasseelever og færre 8. klasser (procenterne august 2009 var 5,6% 8. klasse, 36,7% 9. klasse og 57,7% 10. klasse).

Fordeling af elever på efterskolernes hjemkommune

Oversigten fra Uni-C viser også, at der i 28 af landets 98 kommuner ikke findes efterskoler endnu. Størst er antallet af elever på kommunens efterskoler i følgende kommuner (tallene er i alt for både 2007 og 2008):

Skolens beliggenhed	Toårig elevtal	Skoleelevtal/ efterskoleelever	Andel af 8.-10. klasse
Holbæk	1.399	242,0%	12,0%
Mariagerfjord	1.430	283,2%	16,4%
Svendborg	1.467	175,5%	19,7%
Assens	1.495	245,5%	18,7%
Tønder	1.627	208,3%	24,8%
Viborg	1.642	134,3%	19,7%
Vejle	1.703	111,8%	21,6%
Faaborg-Midtfyn	1.795	239,3%	19,4%
Hedensted	1.860	234,3%	23,5%
Ringkøbing-Skjern	2.410	150,0%	35,2%

Første kolonne viser antallet af elever på de i kommunen beliggende efter-

skoler i 2007 og 2008, anden kolonne sætter antallet af elever fra kommunen i forhold til, hvor mange elever, der går på efterskoler i kommunen og tredje kolonne er igen efterskoleelevernes andel af kommunens 8.-10. klasse.

Landets største efterskolekommune – Ringkøbing-Skjern havde i de to skoleår i alt 1.607 elever på efterskole, men på skolerne i kommunen gik i alt 2.410 – altså 50% flere. Både Holbæk og Mariagerfjord kommuner udmærker sig ved, at man har rigtig mange elever på kommunernes efterskoler, men at der ikke er så mange elever fra kommunerne selv, der er på efterskole.

Notat Sophus Bang Nielsen